

ÖREBRO RÄTTIGHETSCENTER VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

Innehåll

1.	OM OSS.....	1
1.1	Vision	1
1.2	Övergripande målsättning	2
2	VERKSAMHETSÅRET 2021	2
2.1	Ännu ett år av pandemi.....	2
2.2	Fokusområde 2021.....	2
3	MÅLUPPFYLLELSE.....	3
	Huvudmål 1	3
	Huvudmål 2	10
	Huvudmål 3	14
	Huvudmål 4 –.....	17
4	ORGANISATION.....	22
4.1	Medlemmar	22
4.2	Styrelse	23
4.3	Valberedning 2021.....	23
4.4	Verksamhetens anställda.....	23
4.5	Praktikanter	23
4.6	Volontärer	23
4.7	Ekonomisk förvaltning	24
5	FINANSIERING	24

I. OM OSS

Örebro Rättighetscenter – mot diskriminering (härefter Rättighetscenter) är en ideell förening som driver en antidiskrimineringsbyrå. Föreningen som bildades 2005 är religiöst – och partipolitiskt obunden. Rättighetscenters huvudsakliga ändamål är att verka för de mänskliga rättigheterna samt ett samhälle fritt från fördomar, diskriminering och förtryck. Vi arbetar utifrån diskrimineringslagstiftningen (DL) och har ett normkritiskt, intersektionellt perspektiv på frågor kring diskriminering och makt. Rättighetscenter verkar för att individen blir väl förtrogen med sina rättigheter och skyldigheter samt de demokratiska pelarna som vårt samhälle vilar på.

I.1 Vision

Rättighetscenter ska vara den självklara platsen för information, rådgivning och juridisk hjälp i frågor som rör antidiskriminering och likvärdig behandling i Örebro län. Vi vill medverka till att skapa ett samhälle där alla ska behandlas likvärdigt och rättvist. Visionen är att vår verksamhet i längden inte ska behöva finnas kvar.

1.2 Övergripande målsättning

Rättighetscenter ska med sitt arbete förebygga och motverka diskriminering samt främja likvärdig behandling. Arbetet ska bidra till att diskrimineringslagstiftningen omsätts i praktiken samt att kunskapen om diskriminering ökar.

2 VERKSAMHETSÅRET 2021

2.1 Ännu ett år av pandemi

Rättighetscenter har, liksom många andra verksamheter under pandemiåren, påverkats djupt. Utmaningar vi mött under 2021 har berört arbetsmiljö, digital omställning, genomförande och beställningar av utbildningar, juridisk rådgivning samt svårigheter att nå ut i länet på de mötesplatser där vi annars brukar finnas. Vi kan dock se tillbaka på 2021 års verksamhet och med stolthet se att Rättighetscenter trots fortsättningen av en lamslående pandemi inte har ställt in, utan ställt om sin verksamhet och dragit många lärdomar vi tar med oss. Vi har hittat nya lösningar för att möjliggöra för fortsatt juridisk rådgivning, att förebygga diskriminering genom kunskapshöjande aktiviteter och samarbeten samt arbetat med påverkansarbete lokalt, regionalt och nationellt.

Mycket av omställningen har möjliggjorts av föreningens fantastiska medarbetarens engagemang och ägarskap för verksamheten, tålamod och lösningsfokus. Omställningen hade heller inte varit möjlig utan en snabb och ansvarstagande styrelse samt samverkansparter som med öppenhet och tålamod skapat goda förutsättningar för fortsatt arbete.

Sammantaget har vi under 2021 fortsatt vår användning av digitala lösningar, hållit samma nivå på ärenden, nått många personer med utbildningar och andra kunskapshöjande aktiviteter om mänskliga rättigheter och diskriminering på nya digitala plattformar. Vi har samverkat, vi har höjt rösten och fört debatt. Vi har utmanats och vi har lärt oss.

2.2 Fokusområde 2021

Rättighetscenters fokusområde för 2021 har varit diskrimineringslagens 3 kapitel om aktiva åtgärder. Fokusområdet har genomsyrat alla verksamhetsdelar. Den strategiska kommunikationsplanen för 2021 har formats för att synliggöra fokusområdet. Detta syns bland annat i våra digitala kampanjer för att öka kunskapen om förebyggande arbete mot diskriminering i enlighet med de aktiva åtgärderna, format digitala kampanjer och debattinlägg samt omvärldsbevakning rörande fokusområdet delats kontinuerligt tillsammans med egna inlägg i debatten.

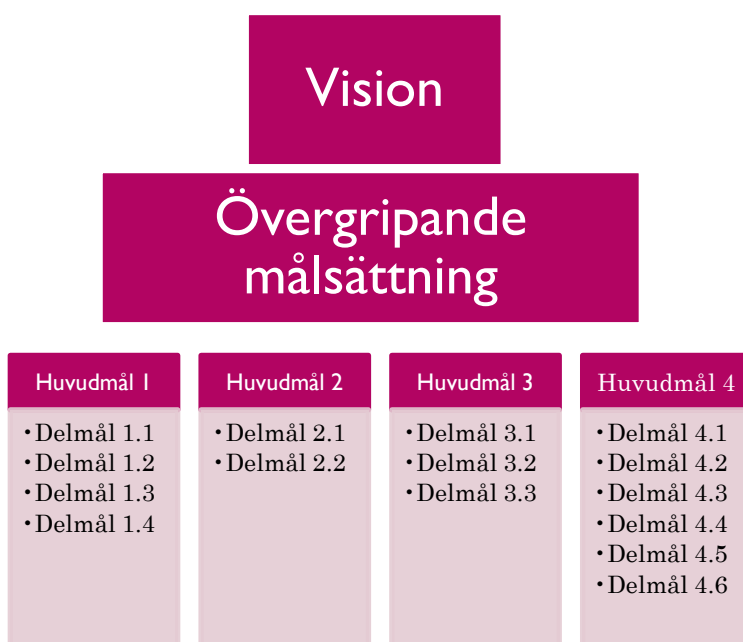
I utbildningsverksamheten har fokus varit på verktyg för det förebyggande arbetet och kunskap om de olika stegen i arbetet med aktiva åtgärder främst mot skyldighetsbärare.

I opinionsbyggande verksamhet och i debattartiklar har aktiva åtgärder lyfts och fokus på förebyggande arbete mot diskriminering har genomsyrat samtliga debattinlägg som gjorts.

Aktiva åtgärder har varit temat för årets föreläsningar inom ramen för samarbetet i föreläsningsserien MR@ABF som beskrivs nedan.

3 MÅLUPPFYLLELSE

Allt arbete som Rättighetscenter genomfört under året utgår från vår vision och övergripande målsättning som kan läsas ovan. Utifrån det övergripande målet har Rättighetscenter under 2021 haft fyra huvudmål vilka också har ett antal delmål som styrkt arbetet för att uppnå huvudmålen. Nedan redovisas arbetet och aktiviteterna i respektive huvudmål.

Huvudmål 1

Rättighetscenter bidrar till ökade och långsiktiga möjligheter att förebygga diskriminering i Örebro län

En av grundpelarna i Rättighetscenters verksamhet är det förebyggande arbetet mot diskriminering. Genom att sprida kunskap om diskrimineringslagens bestämmelser, om individens rättigheter och vart en kan vända sig vid diskriminering bidrar föreningen till att förebygga diskriminering i länet. Under året har dock möjligheterna varit begränsade vad gäller fysiska träffar, evenemang, föreläsningar, utbildningar och mässor. Rättighetscenter har därför ställt om utbildnings- och föreläsningens verksamheten genom att möjliggöra för digitala alternativ, såväl live som inspelade utbildningar. Nedan kan du läsa hur vi arbetat för att uppnå respektive delmål som möjliggör för genomförande av huvudmål 1.

Delmål 1.1 – Ökad kännedom om Rättighetscenters verksamhet bland invånare i Örebro län
Informationsspridning rörande vår verksamhet sker ofta i form av informationspass. Dessa har bokats av en bredd av aktörer med syfte att öka kunskapen om vad Rättighetscenter är och gör. Exempel på genomförda informationspass är:

- Stiftelsen Activa, 15/1

- Organiserade Aspbergare Örebro, 7/4
- Astma- och Allergiföreningen Bergslagen samt Unga Allergiker Bergslagen, 26/4
- Feriepraktikanter i Lekebergs kommun, om verksamheten och om diskrimineringslagen 16/6

Rättighetscenter har också under året spridit de två inspelade versioner av en utbildning om Rättighetscenters verksamhet. Dessa finns på webben och har skickats till nyckelaktörer runt om i länet.

Rättighetscenter tog fram en film om normers betydelse i det förebyggande arbetet mot diskriminering som en del i den gemensamma webbserien Sveriges alla 18 antidiskrimineringsbyråer har tagit fram – ”*Diskriminering pågår – Byråerna berättar*”. Syftet med serien är att öka kännedom om Sveriges antidiskrimineringsbyråer och vår verksamhet samt om diskriminering och antidiskrimineringsarbete. Filmer i denna serie har under våren släppts varje tisdag och ligger kvar på youtube för löpande spridning.

Deltagande i mässor/event i länet

Deltagande vid mässor, lokalt och regionalt har under året varit en stor utmaning då majoriteten av alla inplanerade aktiviteter ställdes in eller genomfördes digitalt. Under hösten 2021 när verksamheter började öppna igen möjliggjordes deltagande på följande mässor/event:

- Föreningskalaset arrangerat av Möckelnföreningarna 29/5.
- ”Föreningarnas dag” arrangerat av Örebro Föreningsråd 18/9.
- Informationsbord på Människliga Rättighetsdagarna i Örebro 19/10.
- Informationsbord på Psykiatriveckan 2021 i Lindesberg 15/11.
- Informationsbord på Psykiatriveckan 2021 i Örebro 17/11.
- Informationsbord på Kulturkvarteret under temakväll om strukturell diskriminering och rasism arrangerat av biblioteket 3/12.
- Informationsbord på de nationella MR-dagarna i Göteborg 6-7/12.

Kommunikationsarbete

Under året har vi tagit fram och arbetat efter en strategisk kommunikationsplan som stöd i det löpande kommunikationsarbetet i sociala medier. Detta har effektiviserat vår digitala synlighet och hjälpt oss sprida Rättighetscenters verksamhet på sociala medier för att nå flera medborgare. Kommunikationsplanen har också bidragit till att föreningen utökat sitt nätverk på LinkedIN, vilket har lett till flertal nya viktiga kontakter såsom skolpolitiker, rektorer och intresserade att engagera sig som volontärer eller styrelseledamot.

Huvudkanalen för Rättighetscenters kommunikationsarbete är fortsatt vår webbplats (www.rattighetscenter.se). Där finns information om föreningen, byrån och en förenkling av diskrimineringslagen samlad. Sidan uppdateras kontinuerligt med nyheter, pressmeddelanden och debatter i media samt vanliga frågor. I år uppdaterades också hemsidan med information om vår verksamhet på de nationella minoritetsspråken.

Formen för Rättighetscenters nyhetsbrev har omarbetats för ökad användarvänlighet och har skickats fyra gånger under året till medlemmar, samarbetspartners och andra intressenter samt publicerats på vår webbplats. 26/2, 20/5, 23/9 samt 18/12.

För att öka verksamhetens tillgänglighet har vi fortsatt använda tjänsten Talande webb, vilken bland annat gör det möjligt att få all information och texter på vår webbplats upplästa och markerade. Arbete på webbplats har också genomförts för att tillgängliggöra information om Rättighetscenter arbete även för personer som inte följer oss i sociala medier.

Rättighetscenter har också medverkat i podcasten #intesåinsatt om vår verksamhet, diskriminering och vem som kan vända sig till oss.

Delmål 1.2 – Ökad kunskap om diskrimineringslagens alla delar och mänskliga rättigheter bland rättighetsbärare i Örebro län

Rättighetscenters arbete för att öka kunskapen om diskrimineringslagen bland invånare i Örebro län består till stor del av informations- och utbildningsinsatser i normkritik och diskrimineringslagen men även i en föreläsnings- och seminarieverksamhet på teman diskriminering och mänskliga rättigheter. Den förebyggande verksamheten har under 2021 nått deltagare genom utbildningar, inspelade föreläsningar och seminarier. Nedan redogörs antal deltagare och visningar av olika typer av insatser inom den förebyggande verksamheten.

Utbildningsverksamhet

Antalet utbildningstillfällen har under året uppgått i 30 st och nått 680 personer.

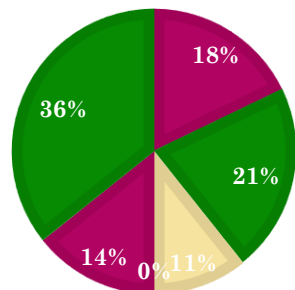
Under 2021 har majoriteten av insatserna haft en övergripande inriktning, där översiktligt gått igenom diskrimineringslagen men också varför diskriminering uppstår och hur det kan förebyggas. Utbildningar med fokus på diskrimineringslagens förbud mot diskriminering hamnade på andra plats. Majoriteten haft en blandning i sitt innehåll, vilket vi även har rekommenderat vid digitala utbildningar.

Under året har föreläsningarna utgått ifrån det nya utbildningspaketet. Vi har tagit fram en ny utbildning riktat till chefer med fokus på aktiva åtgärder. I övrigt har de flesta föreläsningar utgått från paket eller tidigare föreläsningar, men flertalet har behövt anpassas i och med det digitala formatet.

Under året har två av utbildningsinsatserna varit fördjupande med fokus på långsiktigt arbete, där vi med 2-3 utbildningstillfällen och med ett helhetsperspektiv har följt två verksamheter under året. Dessa insatser har tagits fram utifrån beställande verksamhetens behov och som en process för oss att vidareutveckla insatserna i paketet.

FÖRDELNING INNEHÅLL UTBILDNINGAR

■ Infopass ■ Diskrimineringslagen ■ Aktivaåtgärder
■ Normer ■ Workshop fördjupning ■ Övergripande

Figur 1. Fördelning rörande innehåll i utbildningarna under 2021

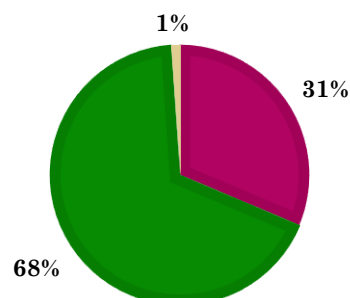
Målgrupper för utbildningsverksamheten

Eftersom årets fokus har varit aktiva åtgärder har Rättighetscenter arbetat för att nå arbetsgivare och utbildningsanordnare som är ansvariga för att säkerställa ett systematiskt arbete med aktiva åtgärder. Sett till målgrupperna för de genomförda utbildningarna under 2021 har majoriteten därför också varit skyldighetsbärare så som chefer, utbildningsanordnare, arbetsgivare osv. Rättighetsbärare står för 31% av målgruppen för årets utbildningar och är främst universitetsstudenter och gymnasieelever skolelever i gymnasiet. Civilsamhället är en målgrupp där ansvarsnivå kan vara dubbel, men vi tänker den del av civilsamhället som agerar för rättighetsbärarens sak.

Rättighetscenter har under året också fortsatt arbetet med framtagande av två utbildningspass för högstadiel elever i diskrimineringslagen och normer.

FÖRDELNING ANTAL PERSONER

■ Rättighetsbärare ■ Skyldighetsbärare ■ Civilsamhället

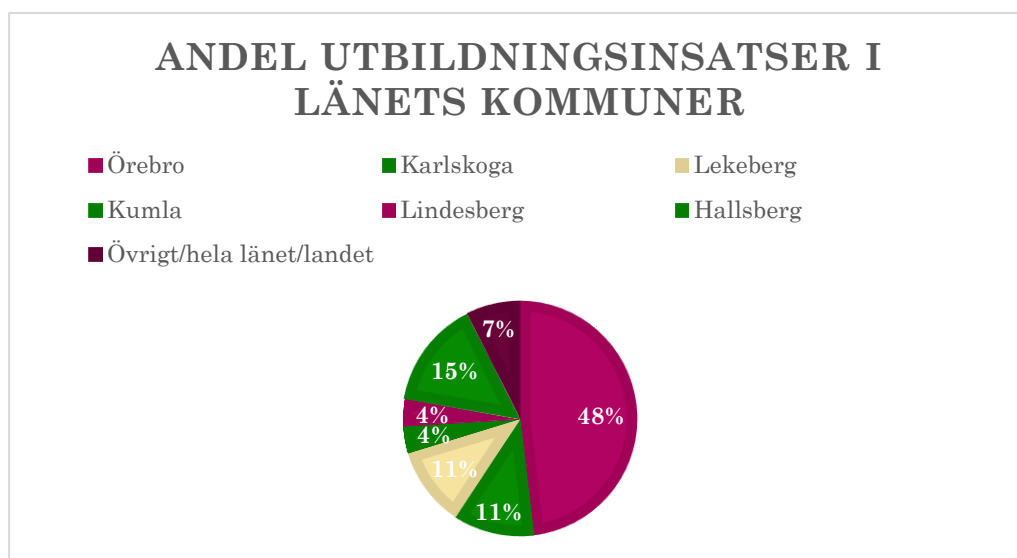

Figur 2. Fördelning av antal personer från målgrupper

Geografisk spridning av utbildningsverksamhet

Sett till den geografiska spridningen av utbildningstillfällena har 44 % av årets utbildningsinsatser varit för grupper från andra kommuner i länet än Örebro kommun, (bortsett från de länsövergripande föreläsningarna). Detta är en ökning från föregående årets 31%.

Sammanställningen av den geografiska spridningen, beräknad på genomförda utbildningsinsatser visar på en spridning liknande tidigare år. Nytt för i år är en kategori med deltagare från hela länet eller landet, till följd av livesända föreläsningar som står för 21% av deltagarna. Deltagarna i Örebro är 49%, vilket är en minskning från föregående år som var 69%.

Figur 3. Andel utbildningar i länets kommuner 2022

Inspelade föreläsningar och utbildningar

Våra digitala utbildningar och föreläsningar som finns sparade på Rättighetscenters eller samarbetsparters Youtube-kanal har fram till december 2021 totalt haft 2684 visningar. Av våra 18 filmer på youtube, som vi själva har producerat, föreläsningar vi har anordnat eller deltagit vid, har under året tillkommit 5 filmer. Dessa har haft god spridning, med en ökning på antal visningar under året. Barnrättsfilmen - *Vad är diskriminering?* står för majoriteten av visningarna med 1493. Vi har även tagit fram en kompletterande lärarhandledning samt en plan för fortsatt spridning av denna film till relevanta aktörer som möter barn i sin yrkesroll.

Filmen - *Normer spelar roll i arbetet mot diskriminering* har haft 438 visningar under 2021. Vår föreläsning om diskrimineringslagen - *Vadå diskriminering?* riktad till gymnasieelever har ökat med 38 visningar under året, vilket kan ses som en hög ökning med tanke på att den sannolikt har nått ett stort antal elever under dessa visningar då den oftast visas i ett klassrum med flera personer i rummet samtidigt.

Föreläsnings/seminarieverksamhet

Föreläsnings- och seminarieverksamheten är ett komplement till de utbildningar vi håller i och genomförs inom ramen för MR@ABF föreläsningsserie i samarbete med ABF Örebro län. Följande föreläsningar har genomförts:

- Skolinspektionen om jämställdhetsrapport i skolan 18/3
- Kitimbwa Sabuni - Motstånd i antidiskrimineringsarbete 29/4

Dessa föreläsningar livesändes och finns på youtube. Vid årets slut hade dessa föreläsningar 197 visningar totalt.

Rättighetscirkeln

Under året har Rättighetscenter genomfört Rättighetscirkeln i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan i två omgångar. Rättighetscirkeln är en studiecirkel på fyra tillfällen som behandlar ämnen som normer, mänskliga rättigheter och diskriminering och riktas till personer som är nya i Sverige. Syftet med Rättighetscirkeln är att grundligt behandla dessa ämnen med asylsökande personer i länet för att ge dem kunskaper om sina rättigheter och verktyg för att kunna utkräva dessa samt försäkra sig om att människor runt dem kan tillskansa sig sina rättigheter.

I Rättighetscirkeln ges möjlighet att arbeta med kunskapshöjning i ett gynnsamt format till en målgrupp som löper högre risk än majoritetsbefolkningen att drabbas av diskriminering.

Evenemang och samarbeten

Rättighetscenter utgjorde tillsammans med RFSL, Örebro Län och ABF Örebro län arbetsgruppen för **Nerike Pride** även under 2021. Genomförande av Nerike Pride blev dock digitalt 28/8. Rättighetscenter ansvarade för Pride house med författarsamtal av Mian Lodalen samt ett panelsamtal rörande utmaningar och möjligheter för HBTQI-personer nu och framåt.

Mänskliga rättighetsdagarna i Örebro ägde rum mellan den 19-24/10.

Rättighetscenter har deltagit i planeringsgruppen inför evenemanget tillsammans med representanter från Örebro kommun, Svenska Kyrkan, ABF Örebro län, Medborgarskolan och RF-SISU Örebro län

Utvecklingsrådet för brukarorganisationer vid socionomprogrammet vid Örebro Universitet träffas fyra gånger per år för att diskutera aktuella socialpolitiska frågor och möjligheter till utveckling inom socionomprogrammet. Rättighetscenter varit representerade på samtliga träffar.

Utvecklingsrådet arrangerar även olika dagar under socionomutbildningen vid Örebro universitet. Rättighetscenter har varit en del av det samarbetet under 2021 och deltagit vid etikdagen 16/4 samt genomfört två utbildningar för socionomstudenter på termin 1. Föreläsningen har fokus på diskrimineringslagen, normer och makt samt är en del av programmets kurs i sociologi.

Roll-up utställning

Då det varit en utmaning att få komma ut i verksamheter för utbildning och föreläsningar har Rättighetscenter under året lånat ut den roll-up utställning om diskrimineringslagen som togs fram under 2020. Utställningen består av sju roll-ups (*en per diskrimineringsgrund*), handledningsmaterial för skolor och bibliotek. Som komplement till utställningen togs även fördjupnings- och instuderingsfrågor fram samt en websida för mer information.

Under året har roll-up utställningen befunnit sig på:

- Karlskoga Skolförvaltning vecka 10-12
- Föreningarnas hus i Örebro vecka 38
- Sjöängens bibliotek i Askersund vecka 42-43

Delmål 1.3 – Stärkt kapacitet att arbeta med lagens krav om aktiva åtgärder bland skyldighetsbärare i Örebro län

Arbetet för att nå detta delmål har genomförts på olika sätt. En del av målet nås genom att revidera det utbildningsmaterial som vi redan och lägga fokus på verktyg för förändring. Detta för att kapacitetsstärka deltagarna i sitt förebyggande arbete mot diskriminering i sina verksamheter, och inte enbart kunskapshöjande insatser som nämnt ovan. Nya övningsexempel och metoder, målgrupper och processer inom utbildningar har tagits fram för att passa och tilltala nyckelpersoner samt ge verktyg för vidare arbete. I år har vi strategiskt arbetat med att implementera mer förändringsprocesser i framtagande av utbildningsupplägg och anpassa delar av befintligt material genom att komplettera med utbildning för skyldighetsbärare inom skola, arbetsliv och kommun.

För att nå målet har även fyra tillfällen för kunskapsutbyten gällande utbildning med andra antidiskrimineringsbyråer genomförts. Detta för att öka vår egen förmåga att leda långsiktiga förändringsprocesser. Bland annat med Malmö mot Diskriminering för att ta del av hur de arbetar med processledning samt hur de arbetat med en forskningscirkel rörande aktiva åtgärder. Vi har även haft möte med Antidiskrimineringsbyrån Uppsala rörande viktiga verktyg vid utbildningar med skyldighetsbärare samt hur de arbetar med utbildning om aktiva åtgärder.

Rättighetscenter var också med och arrangerade en workshop vid lärarkonferens "*Koll på jobbet*" om diskrimineringslagens bestämmelser gällande aktiva åtgärder riktat till personal på yrkesprogram med praktik. Detta var ett samarbete mellan Byrån mot diskriminering och Diskrimineringsbyrån Humanitas. Konferensen blev uppskattad och hade god spridning över hela länet. Utbildningen genomfördes 27/1.

Ett annat exempel på arbetet med detta mål är workshop om förebyggande arbete som har genomförts med Tegelbrukets ungdomscoacher. Denna utbildning var också en uppföljning av förra årets utbildning om normkritik. Workshopen delades upp i två tillfällen och däremellan ska coacherna undersöka verksamheten och påbörja analys. Workshopen var uppskattad både av verksamhetsledare och deltagare och uppgavs vara ett viktigt stöd i deras fortsatta arbete.

Rättighetscenter föreläste om aktiva åtgärder och deltog i ett panelsamtal arrangerat av Partnerskapet för sociala innovationer Region Örebro län 6/10. "Samhällssamtalet" hade fokus på unga som varken arbetar eller studerar. Målgruppen var arbetsgivare och utbildningsanordnare i länet.

Delmål 1.4 – Rättighetscenter har utvecklat och effektiviserat arbete med synlighet i hela länet

Rättighetscenters verksamhet för att öka kännedom och kunskap om vår verksamhet har genomförts på flera olika sätt. Behovet av att arbeta med digital synlighet i olika plattformar har ökat i och med coronapandemin och mycket arbete har lagts ner på detta för att hållbart och långsiktigt kunna sprida information i hela länet.

Geografisk spridning av information om verksamhet och om föreningen

Rättighetscenter har under året, för att öka effektiviteten och nå fler på ett mer konstruktivt sätt, arbetat strategiskt för att få till en ny form för arbetet med den geografiska spridningen. Detta för att sprida vår verksamhet samt erbjuda möjligheter för juridisk rådgivning i länets alla delar. En del av detta arbete har varit att kartlägga relevanta aktörer runt om i länet och skapa relation till dessa (*såsom studentföreningar, universitetsprogram, vårdcentraler, socialtjänst, familjecentraler, studievägledare, folktandvård, fritidsgårdar samt olika typer av vård och serviceboenden*). Efter att aktörer kartlagts har utskick med material om verksamheten samt om möjligheten att boka in Rättighetscenter för utbildningar om diskriminering gjorts. Vi har även arbetat för att öka synligheten i våra sociala kanaler rörande möjligheten att boka informationspass.

Vi har under året också haft fokus på att uppsöka civilsamhällesaktörer i länet. Etniska föreningar, människorätts- och funktionshindersrörelsen har kontaktats, även pensionärs- och ungdomsföreningar har nåtts. Detta arbete har genomförts i hopp om att kunna fördjupa och genomföra planerna när rekommendationerna rörande smittspridning av covid-19 släpper.

Alla de biblioteksverksamheter där vi har erbjudit rådgivning runt om i länet hade stängt pga covid-19 restriktionerna. Kontakten med samtliga bibliotek har upprätthållits och utskick för att se över andra möjligheter till samarbeten, digitala lösningar samt undersöka intresse för roll-up utställningen har genomförts.

Vi har även färdigställt idédokument för föreläsningsserier som kan genomföras i länet för att sprida kunskap om Rättighetscenter och diskriminering runtom i länet som komplement till utskick av informationsmaterial och roll-up utställning.

Deltagande nätverk och samverkan

För att effektivisera arbetet med spridning i länet har vi även satsat på att finnas med i de nätverk och samverkanstillfällen som funnits under året. Ett viktigt sådant nätverk är Möckelnföreningarna där vi deltagit i flera olika aktiviteter. Läs mer under delmål 4.3.

Huvudmål 2

Rättighetscenter ökar möjligheterna till upprättelse för den enskilde genom tillämpning av diskrimineringslagen

En av kärnverksamheterna inom Rättighetscenter är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd rörande diskrimineringsfrågor. Genom nedan nämnda aktiviteter under respektive delmål har vi under 2021 säkerställt att Rättighetscenter har bidragit till ökad upprättelse för den enskilde.

Delmål 2.1 - Stärkta möjligheter till upprättelse vid upplevd diskriminering i Örebro län

En viktig del av arbetet för att nå målet är att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning och stöd till enskilda som upplever sig utsatta för diskriminering. I detta avsnitt redovisas ärendestatistik under året.

Ärenden har tagits emot främst via telefon, mail, webbformulär och Facebook samt digitala plattformar som Zoom. Drop-in verksamheten har varit stängd under pandemin av smittskyddsskäl i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer.

Under 2021 har Rättighetscenter tagit emot 138 ärenden. Ärendena delas in i rådgivnings- respektive utredningsärenden. Rådgivningsärenden är ärenden som avslutas efter att juridisk rådgivning getts. Under 2021 har 101 sådana ärenden inkommit. Utredningsärenden är ärenden som kräver olika former av insatser, alltifrån olika rättsutredningar, samförståndslösningar, anmälningar och förlikningar. Byrån har under verksamhetsåret 2021 handlagt 37 utredningsärenden.

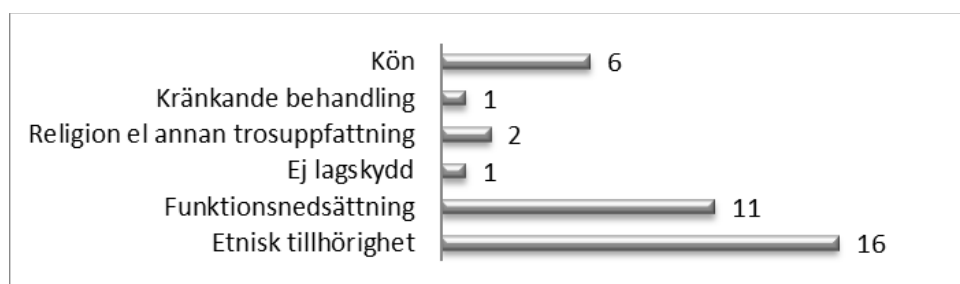
Könsfördelningen av utredningsärenden är 51 procent kvinnor och 43 procent män samt 6 procent organisationer.

Vid en åldersfördelning står gruppen 31–40 för 26 procent av de inkomna ärendena. Åldersgrupperna 18-30 och 41-50 står för 21 procent vardera. Uppgift saknas för 13 procent. Åldersgruppen 41-50 år står för 11 procent samt minderåriga för 8 procent av de inkomna ärendena.

Vid en fördelning i sektorer av de inkomna utredningsärendena står kommunal och privat sektor för 35 procent vardera. 16 procent är riktade mot landsting och 14 procent mot stat.

Diskrimineringsgrunderna

Etnisk tillhörighet är den diskrimineringsgrund som har föranlett flest anmälningar. Anmälningarna handlar främst om samhällsområden arbetsliv och bostad. Därefter kommer diskrimineringsgrunden funktionsnedsättning inom utbildning. Sex ärenden rör grunden kön inom samhällsområden arbetsliv och tjänst. Även anmälningar gällande grunden religion eller annan trosuppfattning är vanligast inom arbetslivet.

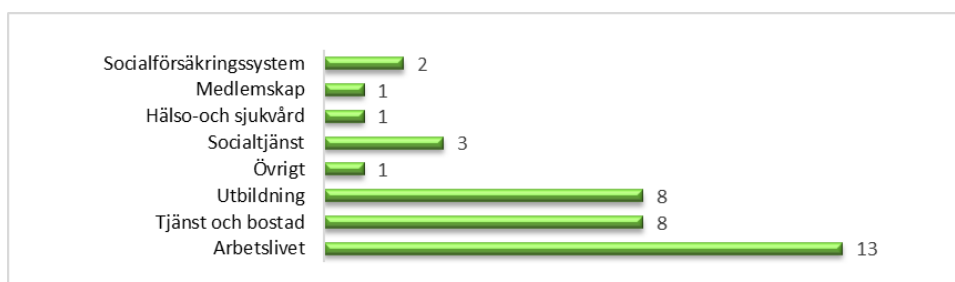

Figur 4. Ärenden fördelade efter diskrimineringsgrund

I kategorin ej lagskydd ingår ärendet som handlar om gravsättning. Ärendet omfattas inte av diskrimineringsförbudet, men som byrån ändå valt att hjälpa. Ett ärende gäller kränkande behandling i skolan.

Samhällsområden

Likt föregående år dominerar anmälningar på arbetslivsområdet. Orsak till anmälningar mot arbetsgivare rör framför allt felaktiga löneutbetalningar, osakliga uppsägningar samt trakasserier på arbetsplatsen. Anmälningarna gällande utbildningsområdet är riktade mot alla typer av utbildningsanordnare, från förskola till gymnasieutbildningar, Universitet och Komvux. Dessa avser oftast huvudmännens underlåtenhet att vidta stödåtgärder för elever och studenter med funktionsnedsättning bl.a. tillgång till teckenspråkstolk, individuella anpassningar vid examination m.fl. Ärenden rörande tjänst och bostad handlar om rätten att åka buss samt rätten till bostad. Med socialförsäkringssystem och socialtjänst menas verksamhet som omfattas av socialtjänstlagen och anslutande lagstiftning. Exempel på sådana anmälningar är handläggning av ärenden gällande utredningsrutiner och beslut vid LVU, LSS insatser och Försäkringskassan.

Figur 5. Totalt antal ärenden fördelade i samhällsområde

I kategorin övrigt ingår ärendet som inte omfattas av diskrimineringsförbudet. Anmälan hälso- och sjukvård omfattar rätten att ta del av vården. I ett ärende gällande kategorin medlemskap i vissa organisationer har fackförbundet hanterat medlemens ärende på ett diskriminerande sätt genom att vara långsamt, underlåtit att utreda trakasserier och repressalier samt inte varit villig att erbjuda medlemmen rätt stöd.

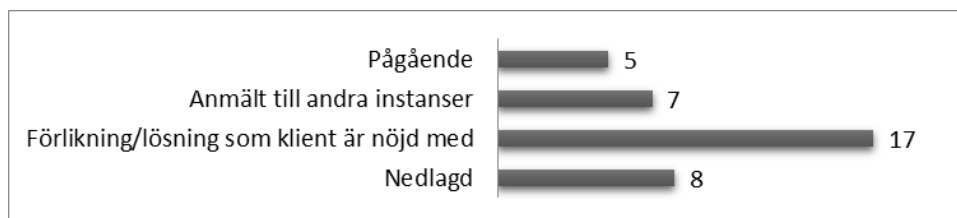
Resultat av den juridiska ärendehantering

När Rättighetscenter får in ett ärende görs alltid en utredning för att se om ärendet omfattas av diskrimineringslagen samt om det finns bevisning i det aktuella fallet. Hur vi därefter går vidare blir beroende på typen av ärende och anmälarens önskemål. Målet är att nå överenskommelse med alla inblandade parter då det ger bäst resultat i längden. Att ett ärende har lösts innebär till exempel att en förlikning har nåtts där anmälaren har fått diskrimineringsersättning eller rätt till utbildning, eller att anmälaren har fått upprättelse på annat sätt genom att kritik har riktats mot den verksamhet som anmälts eller en ursäkt har framförts.

Av de 37 inkomna initiativärendena har 17 avslutats genom att byrån för klientens räkning ingått en förlikning med motpart eller nått en annan för klienten tillfredställande lösning. I ett ärende har konstaterats att bostadsbolaget har tillämpat utthyrningskriterier som var indirekt diskriminerade mot personer med

funktionsvariation. Bolaget ställde inkomstkrav från lön, studiemedel eller ålderspension för att få hyra bostad i vissa identifierade utvecklingsområden. Klientens inkomst kom från sjukersättning och hen levde därför inte upp till bolagets inkomstkrav. Bolaget har efter Rättighetscenters kontakt meddelat att begreppet inkomstagare framöver också ska inkludera sjukersättning.

I ett arbetsärende har arbetsgivaren sagt upp en arbetstagare utan saklig grund. Enligt en överenskommelse fick personen arbeta kvar.

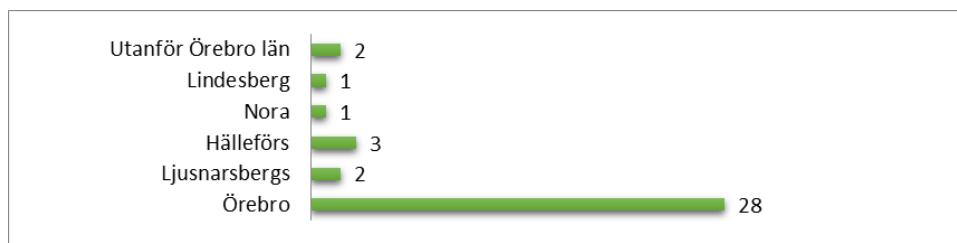

Figur 6. Antalet ärenden fördelat i lösning

Sju ärenden har anmälts till andra instanser såsom Skolinspektionen, Överklagandenämnden för högskolan, IVO, Hyresnämnden, fackförbundet och Kronofogden. Byrån har avslutat åtta ärenden utan vidare åtgärd. Anledningen till detta har varit att klienten var okontaktbar eller att diskriminering inte har skett. Fem ärenden pågår fortfarande.

Geografisk fördelning

Vid en uppdelning av de inkomna utredningsärendena går det att utläsa att hela 28 av de 37 kommer från Örebro kommun.

Figur 7. Ärenden uppdelade i geografiskt område

Vår långa erfarenhet och kompetens av antidiskrimineringsarbete och ärendeprocess rörande diskriminering har gjort att ett flertal antidiskrimineringsbyråer kontaktar oss för juridisk rådgivning.

Delmål 2.2 – Stärkta möjligheter till juridisk rådgivning för invånare i hela Örebro län.

Som nämnt under huvudmål 1 har flertalet av biblioteken runt om i länet där vi brukar erbjuda juridisk rådgivning varannan vecka har inte haft möjlighet att ta emot oss sedan mars 2020. Med anledning av detta har Rättighetscenter fortsatt arbete med att se över hur arbetet med den geografiska spridningen kan effektiviseras och nå fler på ett mer konstruktivt sätt.

Utöver de aktiviteter som nämns under delmål 1.4 har en viktig och stor del av arbetet varit att öka synligheten i digitala plattformar för att sprida information om juridisk rådgivning. Vi har under året fortsatt att arbeta med konceptet och kampanjen

”Vanliga frågor” där juridiskt ansvarig svarar på allmänhetens frågor kring diskriminering. Dessa finns publicerade på våra sociala kanaler. Under 2021 har fem frågor besvarats.

Huvudmål 3

Rättighetscenter påverkar allmän och enskild opinion rörande mänskliga rättigheter och antidiskriminering, lokalt, regionalt och nationellt

Föreningens opinionsbildade arbete har under året skett på såväl digitala plattformar som genom remisser, debattartiklar (*egna och där vi är medförfattare*) samt genom medial synlighet. Vi har arbetat för att sätta antidiskriminering på agendan hos såväl invånare som beslutsfattare, lokalt, regionalt och nationellt.

Delmål 3.1 – Rättighetscenter påverkar skyldighetsbärare att omsätta lagens bestämmelser om aktiva åtgärder i praktiken.

Vi har under detta delmål arbetat för att säkerställa ett målinriktat och strategiskt påverkansarbete för att skapa opinion rörande antidiskriminering och mänskliga rättigheter. Detta för att försöka skapa goda förutsättningar för antidiskrimineringsarbete framåt och för att fler ska arbeta för ett mer rättvist samhälle.

Rättighetscenter har under året initierat samt genomfört ett antal möten med skyldighetsbärare för att få insyn i deras uppdrag, arbete mot diskriminering samt deras bild av utmaningar i arbetet med att förebygga diskriminering i allmänhet i sin verksamhet, och kring aktiva åtgärder specifikt. Syftet var även att öka kännedomen om oss, lyfta vår bild av utmaningar samt hur vi kan bidra. Nedan listade möten med skyldighetsbärare har genomförts:

- Möte med ny Diskrimineringsombudsman och andra antidiskrimineringsbyråer 21/1.
- Region Örebro län möte om föreningsbidraget och dess mål 2/3.
- Örebro kommuns Trygghetsgrupp med ansvar för grundskolor och förskolor 5/3.
- Möte med skolchef och rektor Komvux efter att vi tagit del av uppgifter i media där det angavs att Komvux:s policyn diskriminerar sökande till utbildning 13/4.
- Digital workshop med Samverkansrådet om målområde 1 i Program för hållbar utveckling för 21/4.
- Möte med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) tillsammans med antidiskrimineringsbyråer 5/5.
- Rundabordssamtal som arrangeras för möten mellan civilsamhället och lokala politiker. Vi deltog i ett med Marlene Jörhag (KD) – Kommunråd och ordf. i programnämnd barn- och utbildning 2/9.
- Möte med kommunens samordnare för civilsamhället rörande arbete med aktiva åtgärder i skolan 27/9.
- Möte med Diskrimineringsombudsmannen om samverkan 21/1, 27/5 samt rörande diskriminering inom vården, 29/10.

- Möte med MUCF, Diskrimineringsombudsmannen, Skolinspektionen, Regeringskansliet, jämställdhetsministerns politiska sakkunniga, utredaren för MR- institutionen rörande diskrimineringsarbetet i landet och samverka framåt, 12/11
- Löpande möten med flertalet viktiga aktörer i samband med utbildningsförfrågningar, några att nämna (*Orkla foods, Karlskoga kommuns förskolechefer*). I samband med dessa har vi i viss mån kunnat öka medvetenheten om deras uppdrag och lagens bestämmelser, samt förståelsen för behovet av ökad kunskap om dessa.

Vi har också arbetat med detta mål genom ökad digital synlighet generellt under året. För att skapa synlighet och ge extra tid och utrymme till några utvalda frågor har Rättighetscenter därför satsat på ett antal digitala kampanjer med olika fokus:

- **”Vanliga frågor”** Löpande mellan februari - december. En digital kampanj där juridiskt ansvarig svarar på frågor vi får om vår verksamhet och diskriminering.
- **”Diskriminering pågår”** Löpande våren 2021. Gemensam digital utbildningskampanj tillsammans med Sveriges antidiskrimineringsbyråer med filmer på temat diskriminering som publicerades varje tisdag
- **Aktiva åtgärder 26-30 april**. Informationskampanj som lyfte olika delar av lagens kapitel om de aktiva åtgärderna tillsammans med konkreta exempel för att öka förståelsen.
- **Om oss – informationskampanj om verksamheten 21-24/6**. Kampanj för att synliggöra alla delar av verksamheten.
- **”Flickafakta” 1-11/10** i samband med Internationella Flickadagen lyftes tillsammans med Örebro Tjejjour och Tegelbruket olika fakta om flickor och deras utsatthet.
- **Insta-takeover 13-17/12**. En instagram kampanj för att visa på de olika rollerna som finns i vår verksamhet. Följare har fått följa praktikanter, verksamhetsansvarig, juridiskt ansvarig, informatör och utbildningsansvariga under en vecka

Delmål 3.2 - Rättighetscenter påverkar samhällsdebatten och beslutsfattare i linje med vår vision, övergripande målsättning och strategiska plan

Rättighetscenter har under året arbetat på ett nytt och målbaserat sätt i vår kommunikation. Detta för att göra den tydlig och mer kopplad till det fokusområde som vi har. Vi har därför arbetat fram en strategisk kommunikationsplan innehållande mål för all kommunikation i verksamheten utifrån fyra målområden: informations-, motivations-, kunskaps- och påverkansmål. Respektive mål har bakgrund, mål, budskap, målgrupp, kanaler och genomförande aktiviteter planerade kopplat till just det målet. En del av detta arbete uppmärksammande av nationella och internationella dagar på hemsidan och i sociala media. Nedan nämnda dagar har uppmärksamats på olika sätt, antingen genom en artikel som publicerats på hemsidan och/eller uppmärksammande av dagen via sociala media:

- Förintelsens minnesdag 27/1

- Samernas nationaldag 6/2
- Dagen mot diskriminering 28/2
- Internationella kvinnodagen 8/3
- Världsdagen för Downssyndrom 21/3
- Romernas internationella dag 8/4
- Teckenspråksdagen 14/5
- Internationella dagen mot homo-, bi-, - och transfobi 17/5
- Teckenspråksdagen 23/9
- Internationella Flickadagen 11/10
- Internationella dagen för personer med funktionsnedsättning 3/12

Medial synlighet

Rättighetscenter har också arbetat för att under 2021 lyfta mänskliga rättigheter och antidiskriminering i media. Nedan är de tillfället vi har synts i media.

- Deltagande i P4 Örebro morgonprogrammet på internationella kvinnodagen om diskriminering på arbetsmarknaden 8/3
- *“Vem drar gränsen och tar ansvar för sexuella trakasserier i skolan?”* Nerikes Allehanda 17/4
- *“Antidiskrimineringsbyråer positiva till DO:s nya inriktning”.* Altinget 23/4
- Svar till SDs insändare om att slopa organisationsbidrag till etniska organisationer Nerikes Allehanda 16/6
- *”Årets Nerike Pride blandar fysiska och digitala möten”* Genomförande av Nerike Pride 2021 SVT Örebro 27/8
- *”Nej till förbud mot rasistiska organisationer”* Svenska dagbladet 5/9
- *”Fyra år efter #Metoo: det är dags för arbetsgivare att fullgöra sin lagstadgad skyldighet!”* Nerikes Allehanda 15/10
- Artikel publicerad i rörande *”Civilsamhället som garant för arbetet med mänskliga rättigheter i kommunen”*. I samverkan med andra civilsamhällesaktörer. Nerikes Allehanda 19/10
- Radiointervju rörande Mänskliga Rättighetsdagarna i Örebro 20/10
- Svar till insändare *”Handikappad nekad servering”* Nerikes Allehanda 5/12.

Remisser och påverkansarbete

Remissvar och undersökningar ger Rättighetscenter möjlighet att synliggöra diskrimineringsperspektivet inför viktiga beslut i de frågor som remisserna berör. Under 2021 har besvarats flera remisser och undersökningar rörande hur pandemin har påverkat vår organisation och rört diskrimineringsfrågor:

- SOU Dir. 2018:99 om en effektivare tillsyn av diskrimineringslagen
- Genomförande av balansdirektivet SOU 2020:81 – balans mellan arbete och privatliv för föräldrar och anhörigvårdare
- Effektivare tillsyn över diskrimineringslagen – aktiva åtgärder och det skollagsreglerade området SOU 2020:79
- Remissvar för Brottsförebyggande och trygghetsskapande strategi för Örebro Kommun 61/2021

- SOU 2021:27 Ett förbud mot rasistiska organisationer

För att synliggöra arbetet ännu mer genomfördes också ett digitalt panelsamtal i anslutning till att remisstiden tog slut för SOU 2021:27 – ett förbud mot rasistiska organisationer. Demokratisamtalet – ett panelsamtal om förslaget ”Ett förbud mot rasistiska organisationer” genomfördes 22/9.

Delmål 3.3 - Rättighetscenters påverkansarbete ökar fokus på lagens krav om aktiva åtgärder mot diskriminering

Detta mål har nåtts genom att säkerställa att kommunikationsplanen genomsyras av fokusområdet aktiva åtgärder, speciellt vad gäller påverkansmålen. Som tydliggjorts under delmål 3.1 genomfördes också en digital kampanj om aktiva åtgärder som pågick i syfte att sprida kunskap om och skapa förståelse för behovet av att löpande arbeta med aktiva åtgärder. Kampanjen syftade till att sprida kunskap om aktiva åtgärder och öka förståelsen för behovet av att aktivt arbeta förebyggande.

Samtliga artiklar som publicerats under året på hemsida och där vi har varit författare i bredare media har haft fokus på aktiva åtgärder på något sätt. Även den återkommande digitala kampanjen ”Vanliga frågor” lyfte en specifik fråga som rörde aktiva åtgärder 25/11.

Huvudmål 4 –

Rättighetscenter är en effektiv, hållbar och stabil organisation som utvecklas

För att kunna bidra till en mer rättvis värld och arbeta för att alla människors lika värde efterlevs i praktiken är det viktigt att Rättighetscenter som aktör i civilsamhället är stabil och arbetar för att långsiktigt finnas kvar. För detta behövs långsiktighet vad gäller personella och finansiella resurser. Vi har under året satsat på att vi på en professionell och kvalitativt hög nivå genomför vår verksamhet, så att vårt arbete sprids och fler blir intresserade av att vända sig till oss och även arbeta hos oss. På detta sätt blir vi även mer långsiktiga som samarbetspartners. Vi har också löpande undersökt hur vi kan utveckla och bredda vår verksamhet genom att söka projektmedel och på det sättet få in mer medel.

Delmål 4.1 - Rättighetscenter är en lärande organisation med effektiva verktyg och strukturer för att bedriva verksamhet

Under året har vi identifierat flertal utmaningar i samhället där vi sett möjlighet att bidra till förändring. Bl.a. har Rättighetscenter arbetat ut projektförslag för att öka arbetet med utbildningar av högstadieelever och skolpersonal, demokratiseringsarbete på sociala medier samt säkerställa kunskap och arbeta med metodutveckling rörande kunskapsspridande verksamhet. Föreningen har sökt och fått medel för genomförande av Rättighetscirkel under 2022.

Metodutveckling

Rättighetscenter har under året arbetat ut former för utvärdering i löpande verksamhet och termins- och årsvis. Lärdomar och framgångsfaktorer identifieras och inkorporeras i arbete och utformning av processer för kansliet kommande termin/år. Detta för att effektivisera och göra medvetna val kring hur vi arbetar. Löpande arbete med att

utveckla metoder för utbildningar baserat på utvärderingar från tidigare utbildningar har också skett.

Rättighetscenter har också tagit fram löpande arbete med att utveckla en procedur för och sk. beställarkompetens kring bokningsförfrågningar för att skapa en god matchning mellan vad vi kan erbjuda och vad beställaren behöver och/eller efterfrågar.

Under året har också inter process för lagring, kommunikation och förtydligande av hemsida genomförts.

Delmål 4.2 - Rättighetscenter är en attraktiv och hållbar arbetsplats

Organisation

Rättighetscenters organisation ska underlätta för kansliet och styrelsen att bedriva viktigt antidiskrimineringsarbete. Genom en tydligare struktur, aktuella och användbara styrdokument och löpande planering och uppföljning säkerställer vi att detta delmål nås. Bland annat genom löpande avstämningar mellan medarbetare och verksamhetsansvarig genomförs regelbundet för att säkerställa stöd i arbetet, eventuellt stöd i prioriteringar samt se över arbetsmiljö och belastning. Gemensam planering och uppföljning av verksamheten är också nycklar i arbetet och leds av verksamhetsansvarig.

Rättighetscenter är också med i Föreningarnas hus "Kris- och säkerhetsgrupp" som regelbundet träffas.

Föreningen har under året haft 4 praktikanter från Örebro och Lunds universitet och genomfört totalt 19 praktikantintervjuer.

Kompetensutveckling

Rättighetscenter arbetar aktivt för att anställda, förtroendevalda, praktikanter och volontärer ska ha aktuell och relevant kunskap om diskriminering och mänskliga rättigheter. Detta har under året säkerställts genom kompetensutveckling. Dessa kompetenshöjande insatser har vi deltagit i:

- Utbildning InDesign löpande under året
- Deltagande vid nätverksträff av Regionalt Utvecklingscentrum vid Örebro universitet, med anknytning till lärarprogrammet- *"Hur kan skolledare leda jämställdhetsarbete i förskola och skola?"* 12/2
- Högre seminarium i utbildningsrätt seminarium om den första delen av den statliga offentliga utredningen om en effektivare tillsyn av diskrimineringslagen 5/3.
- Webbseminarium med FUNKA som arrangör om tillgänglig kommunikation för att nå ut till breda målgrupper 12/3.
- Föreläsning PWC om ideella sektorn och skatter 17/3
- Seminarium arbetsmarknadens svar på #metoo 18/3
- MR-dagarna i Uppsala (digitalt) arrangerat av Ordfront den 19-21/4
- Arbetsrätt, arrangerat at Studieförbundet Stockholm 3-4/5
- Seminarserien *"Arbetsrätten i EU-perspektiv: EU-domstolen underkänner svensk processregel – vilka blir konsekvenserna?"* 6/9

- Prevent – riskbedömning i det nya normala 9/9
- Funktionsrätt webinarium om att stärka skyddet mot diskriminering med jämställdhets- och bostadsminister Märta Stenevi 10/9
- Seminarium om Aktiva åtgärder av Rättighetscentrum Norrbotten 28/9
- Webinarium om hur rasism sker i arbetslivet, av Länsstyrelsen i Stockholm. 30/9
- Seminarium om Aktiva åtgärder och antirasism, arrangerat av Rättighetscentrum Norrbotten, 8/10
- Seminarium rasism i arbetslivet, arrangerat av Länsstyrelsen i Örebro 14/10
- Ledarskap post-covid, arrangerat av Prevent 9/11
- MR-dagarna i Göteborg, arrangerat av Ordfront 6-7/12
 - Vi deltog på bland annat seminarium om:
 - Romsk exkludering
 - Hudfärgens betydelse på arbetsmarknaden
 - Samers rätt till självbestämmande
 - Kvinnor, konventioner och demokrati,
 - Tystnadskultur inom polisen
 - Diskriminering i arbetslivet baserat på funktionsnedsättning
 - Diskriminering och artificiell intelligens
- Hot och våld på jobbet, arrangerat av Prevent, 9/12

Delmål 4.3 - Rättighetscenter bidrar till stabilitet och partnerskap i civilsamhället

Rättighetscenter har under året arbetat för ett fortsatt samarbete med olika aktörer på lokal, regional och nationell nivå, vilket har varit en utmaning under pandemin. Samarbetet kan se ut på lite olika sätt, men en gemensam punkt är erfarenhetsutbyte och gemensamma intressen, frågor eller evenemang.

Deltagande nätverk/samverkan

- Löpande möten med projektgrupp för arrangerandet av Nerike Pride tillsammans med ABF Örebro län och RFSL Örebro
 - Möten för att ta fram innehåll och form för Pride house under Nerike Pride
- Löpande möten med projektgruppen för Mänskliga Rättighetsdagarna i Örebro.
 - Detta innebär även arrangerande av Storgruppsmöten med civilsamhället rörande genomförande av Mänskliga Rättighetsdagarna i Örebro 22/4, 26/5, 7/9 och 5/10
- Möckelnföreningarna nätverket uppstart för året 19/1
- Deltagande vid Örebro Universitets Utvecklingsråd vid socionomprogrammet 11/3, 7/5, 29/9 och 18/11.
- Möckelnföreningarna – fokus på digitala utmaningar 8/4
- Möckelnföreningarnas årsmöte 20/4
- Unionen regionstyrelsemöte 20/4 och 18/5, 15/9, 17/11 och 14/12
- Löpande deltagande i Partnerskapet för sociala innovationer, Region Örebro län
- Deltagande i förberedande möten rörande Samhällssamtalet arrangerat av Partnerskapet för sociala innovationer Region Örebro län

- Löpande deltagande vid Länsstyrelsens TIA-träff för anordnare av verksamhet för asylsökande 19/2, 16/4, 11/6 och 3/9.
- Deltagande i arbetsgruppen för de nationella MR dagarna som kommer till Örebro 2022.
- Deltagande vid frukost för anställda i civilsamhället 31/8 samt 26/10.
- Deltagande vid fördjupningsdag om överenskommelsen mellan civilsamhället och Örebro kommun arrangerad av Samverkansrådet 10 nov
- Länsstyrelsens resursnätverk för mottagande av ensamkommande barn och unga uppstart 25/5 och löpande.

Rättighetscenter blev också under 2021 invalda att delta i Örebro kommuns Samverkansråd. Mandatet löper under 2022-2023.

Samverkan med antidiskrimineringsbyråer i Sverige

Året har även bjudit på fler möjligheter för samverkan mellan 18 antidiskrimineringsbyråer (ADB) runt om i Sverige. Samverkan formaliserades under 2020, men har under 2021 fördjupats och fortsatt. Fokus är erfarenhets- och kunskapsutbyten. En del arbete med gemensamma frågor så som finansiering och villkor för antidiskrimineringsbyråerna har också diskuterats och samordnats. Konkreta satsningar som digitala kampanjer och utbildningsserier är också exempel på samverkan mellan byråerna. Nedan är listat de samverkansmöten Rättighetscenter har deltagit på:

- Byråträff (*nätverksträffar*) varannan vecka med ADB
- ADB- handläggare Barnrättsträff 12/2
- ADB träff Region Mitt 25/3
- ADB - handläggartäff om bristande tillgänglighet i skolan 19/5
- Handläggartäff för ADB jurister rörande bristande tillgänglighet 12/6, 28/8, 26/11
- Kommunikationsgruppsmöte ADB 26/8 och 13/11
- Region Mitt med fokus på utbildning 24/9
- ADB Region Mitt träff 29/9
- Barnrättsträff för ADB jurister 1/10
- Möten rörande planering av skuggrapport och möte med olika aktörer. Löpande under hela året varannan fredag tillsammans med tre andra byråer.
- ADBernas kommunikationsgruppsmöte 19/8
- ADB möte om remissvar rörande förbud av rasistiska organisationer 31/8
- Statistikmöte 7/10
- Verksamhetsledartäff 12/11
- Planering och genomförande av möte med olika myndigheter som på något sätt arbetar med diskrimineringsfrågor och/eller påverkar byråernas verksamhet 12/11
- ADBernas kommunikationsgruppsmöte 30/11
- Byråträff om skuggrapport 10/12

Samverkansaktörer 2021

- ABF Örebro län

- Studieförbundet Vuxenskolan i Örebro Län
- Alla 18 antidiskrimineringsbyråerna i Sverige
- Laxå kommun
- Möckelnföreningarna/Lisa - nätverket
- RFSL Örebro
- Örebro Föreningsråd
- Örebro kommun
- RF-SISU
- Örebro tjejjour
- Tegelbruket
- Örebro universitet
- Partnerskapet för sociala innovationer Region Örebro län
- Stiftelsen Aktiva
- Friskis och Svettis
- Svenska Kyrkan
- Medborgarskolan Örebro
- Nätverket för ensamkommande barn – Länsstyrelsen sammankallar
- TIA – Nätverket

Delmål 4.4 - Rättighetscenter har nått ökad finansiell stabilitet genom fokuserade insatser på långsiktig finansieringsutveckling.

Sökta medel

Som en del i att stärka och utveckla verksamheten söker föreningen kontinuerligt olika bidrag och projektmedel. Rättighetscenter har under 2021 fortsatt och byggt vidare på den genomlysning av möjliga projektfinansiärer som påbörjades under 2020. Vi har tagit fram samt följt plan för att söka projektmedel för att möjliggöra ovannämnda arbete samt öka långsiktigheten i föreningens finansiering. Rättighetscenter har under 2021 ansökt om medel från:

- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF)
- Länsstyrelsen Örebro län
- Region Örebro län
- Bergslagslyftet i två omgångar

Rättighetscenter har också löpande ekonomimöte mellan kassör och verksamhetsansvarig varje månad, där uppföljning av månadsrapport, budgetarbete och prognosarbete tillsammans samt löpande ekonomikoll genomförs.

Delmål 4.5 Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering och systematiskt arbetsmiljöarbete genomsyrar hela organisationen

Arbetsmiljö

Rättighetscenter har under året haft mycket fokus på det löpande systematiska arbetsmiljöarbetet. Det löpande och operativa arbetsmiljöarbetet ansvarar verksamhetsansvarig för på delegation av styrelsen. Organisationen har en arbetsmiljöhandbok som årligen ses över av styrelse och kansli. Vi har också ett arbetsmiljöombud på kansliet.

Rättighetscenters systematiska arbetsmiljöarbete genomförts i enlighet med föreningens arbetsmiljöhandbok. Årligen planeras arbetet in i samtliga faser i arbetsmiljöhjulet. Såväl undersökande, analyserande, åtgärdande och uppföljande aktiviteter har genomförts löpande under året. Arbetsmiljö diskuteras på varje personalmöte och verksamhetsansvarig återrapporterar rörande arbetsmiljö vid varje styrelsemöte. Varje månad har verksamhetsansvarig och arbetsmiljöombudet möten för att se över arbetsmiljöarbete generellt, men också hantera coronapandemi och dess effekter på verksamheten, medarbetare och arbetsmiljön.

En öppningsplan för verksamhet och kansli togs fram under hösten 2021 när restriktionerna började lätta för att öppna hållbart och på ett säkert sätt. Planen inkluderade alla verksamhetsdelar, riskbedömningar för alla verksamhetsdelar samt åtgärdsplan för att minska identifierade risker. Rättighetscenter har också haft stort fokus på att i en förankrad process hitta det nya normala tillsammans när restriktionerna lättar.

Som en del av arbetsmiljöarbetet har kansliets medarbetare haft handledning med en extern konsult och föreningen har också tagit in it-support för att effektivisera och hantera it-frågor. Rättighetscenter har också ett arbetsplatsombud som representant i Unionens regionstyrelsen Bergslagen.

Delmål 4.6 Rättighetscenters volontärverksamhet bidrar till organisationens utveckling

Volontärverksamheten har under pandemin drabbats väldigt hårt i föreningen. Trots en försvagning av engagemang har utbildning för nya volontärer med fokus på fördjupning i diskrimineringslagen och diskrimineringsfall, normkritisk reflektion samt diskussion kring att hålla utbildningar genomförts. Ett uppföljande volontärmöte med ansvarsfördelning och planering genomförts under våren. Löpande kontakt med volontärgrupperna rörande aktiviteter de planerar har också genomförts. Det har dock varit en utmaning att upprätthålla engagemang och inga aktiviteter av eller för volontärer har genomförts under hösten. Detta då många av de aktiviteter som volontär kunde bidra med behövt ses över men också ställts in.

4 ORGANISATION

Rättighetscenters organisation består av medlemmar, förtroendevalda, anställda, volontärer och praktikanter.

4.1 Medlemmar

Under 2021 har medlemmarna, utöver att ha rösträtt vid årsmötet, blivit inbjudna på ett medlemsmöte den 18/11 samt aktiviteter som genomförts under året. Medlemmar har fått ett digitalt nyhetsbrev 4 gånger under året.

Medlemskapet har under 2021 kostat 50 kr för privatpersoner samt 200 kr för föreningar och organisationer. Under föreningsåret 2021 har Rättighetscenter haft 34 medlemmar varav 4 föreningar.

4.2 Styrelse

Rättighetscenters styrelse ansvarar för verksamhetsplan samt samordnar föreningens löpande verksamhet under året. Styrelsen har arbetsgivaransvar, ansvarar för ekonomi och förvaltning samt leder och fördelar arbetet. Styrelsen väljs under föreningens årsmöte. Rättighetscenter har under 2021 genomfört följande interna möten:

- Årsmöte 2021-03-13
- Sju styrelsemöten under 2021

Rättighetscenters styrelse under 2021 bestod av följande förtroendevalda:

- Tova Råstedt, *ordförande*
- Anna-Lena Olofsson, *kassör*
- Lillemor Johansson, *ledamot*
- Michael Larsson, *ledamot*
- Maria Medin, *ledamot*. Avgick oktober 2021
- Isabel Engwall, *ersättare* Avgick december 2021
- Katarina Folkesson, *ersättare*. Avgick juli 2021

4.3 Valberedning 2021

Najah Tali Eriksson och Jennie Jensen valdes under årsmötet till valberedning. Arbetet har skett utefter antagna riktlinjer för valberedningsarbete. Jennie Jensen avgick uppdraget i november.

4.4 Verksamhetens anställda

Under 2021 har verksamheten bemannats av:

- Admela Tafro, *juridiskt ansvarig*
- Caroline Daly *verksamhetsansvarig*
- Malin Högberg, *utbildningsansvarig*
- Sea Flykt Bergman, *kommunikationsansvarig*

4.5 Praktikanter

Under 2021 har vi haft praktikanter från Örebro universitet

- Nathalie Hådell, socionomprogrammet, 2021-01-18- 2021-06- 04
- Anna Kjellin, Juristprogrammet, 2021-01-18- 2021-06- 04
- Aurora Hjertholm, socionomprogrammet, 2021-09-02-2022-02-14
- Hataw Qorbani, rättsvetarprogrammet 2021-09-02-2022-02-14

4.6 Volontärer

Volontäruppstartskväll genomfördes 19/1 och 11/3 2021. Det har varit en utmaning att hitta formen för volontärverksamheten under 2021 då mycket av de utbildningstillfällen samt biblioteksbesök som volontärerna vanligtvis ansvarar för har minskat.

Under året har verksamheten haft nio volontärer och volontärinsatserna under året har uppgått till ca 35 timmar (*inklusive styrelse- och VU-möten, volontärutbildningar samt volontärgruppsmöten*).

4.7 Ekonomisk förvaltning

Under 2021 har Lillemor Johansson administrerat föreningens ekonomiska förvaltning.

5 FINANSIERING

Rättighetscenters ordinarie verksamhet finansieras främst genom årliga bidrag från MUCF och Örebro kommun. Utöver dessa bidrag kommer byråns intäkter från ett föreningsbidrag från Örebro Region län, faktureringsbara utbildningar samt medlemsavgifter. För vidare ekonomisk information se Årsrapport för 2021.

Org.nr. 802432-3779

Örebro Rättighetscenters styrelse 2021

Tova Råstedt,
Ordförande

Lillemor Johansson
Ledamot

Michael Larsson
Ledamot

Anna-Lena Olofsson,
Kassör